

Олена Шаран

*Науковий керівник – канд. іст. наук, проф. Павлюк В. В.,
Національний університет “Острозька академія”*

ПРОБЛЕМА ЕНЕРГОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІТАЛІЇ ПІСЛЯ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ПОДІЙ В КРАЇНАХ ПІВНІЧНОЇ АФРИКИ

У статті висвітлено стан забезпечення енергоносіями Італії. Проаналізовано роль Лівії і Алжиру, як основних експортерів нафти та газу до країни. Окреслено наслідки для Італії призупинення постачання енергоносіїв після революційних подій у Північній Африці.

This article describes energy security of Italy. The roles of Libya and Algeria were analyzed as the major exporters of oil and gas in Italy. It was determined the consequences of suspension of supplies after the revolutionary events in North Africa.

В статье описано состояние обеспечения Италии энергоносителями. Проанализировано роль Ливии и Алжира – основных экспортёров нефти и газа в страну. Определено последствия для Италии приостановки поставок энергоносителей после революционных событий в Северной Африке.

Італія займає четверте місце серед країн-виробників промислової продукції в Європі, чому завдячує саме нафтовій промисловості. Власне виробництво складає лише 7% від загального обсягу споживання нафти, інші 93% – імпортуються з-за кордону. Події “Арабської весни”, що виникли в країнах Північної Африки, викликали ряд нових проблем для Італії. Повалення режиму М. Каддафі та масові протести в Алжирі поставили перед Італією питання енергетичної безпеки. Оскільки Лівія та Алжир займають одне з перших місць серед країн-імпортерів енергетичних ресурсів в Італію.

Крім того, варто врахувати, що італійська компанія “Eni” є однією із найбільших нафтових компаній на ринку Лівії. Контракти вищезгаданої нафтової компанії укладені до 2042 та 2047 років та

передбачає видобуток нафти та газу протягом цього періоду [5]. Також, Італії належить найбільший у Середземному морі газопровід “Зелений потік”, довжина якого складає 520 км., а глибина сягає 1127 м. під водою. Цей газопровід є частиною Західно-Лівійського газового проекту. Італійська компанія проводить дослідження та розробку родовищ у шести областях Лівії. Експорт природного газу з даного газопроводу було зупинено 22 лютого 2011 року та відновлено 18 березня 2011 року. На даний момент проводяться заходи щодо відновлення повного обсягу транспортування природного газу на ринок Італії та Європи.

Варто зазначити, що “Eni” одразу після припинення військових дій повернулася до роботи на родовищі Абу Аттіфел, що є ще одним підтвердженням важливості та значимості лівійських родовищ для Італії. Зокрема “Eni” має намір відновити колишні темпи видобутку, але на даний момент компанія офіційно не оголосила про терміни відновлення видобутку з родовищ у Триполітанії [2].

Уряд Італії неодноразово наголошував на важливості Лівії у енергетичному забезпеченні не лише Італії, а й ЄС загалом. Так, у ході останнього візиту прем’єр-міністра М. Монті до Лівії на порядку денному було питання, що стосувалося енергетичної сфери. Президент перехідної національної ради Лівійської республіки Мустафа Абд-аль-Джаліль запевнив у цілковитій підтримці італійських енергетичних компаній та виведення їх співробітництва у цій сфері на дореволюційний рівень, згідно з Договором про дружбу і співробітництво між Італією та Лівією [2]. Іншої думки притримуються аналітики, стверджуючи, що Італія не зможе повністю повернути свої позиції, так як вона особисто не брала участі в інтервенції проти Лівії. Однак в пригоді їй стануть колишні зв’язки, які вона зможе використати для розвитку власної енергетичної компанії.

Не менш відомим є газопровід “Трансмед” довжиною понад 2 тисячі кілометрів, який виходить з алжирській пустелі та іде до Паданської рівнини. Алжир забезпечує через нього 35% всього італійського імпорту газу [1]. Через нестабільну політичну ситуацію в Алжирі було зупинено роботу італійських компаній та поставки газу через газопровід, що відобразилося на економіці як Алжиру так і Італії. Більше того, неоднозначним є питання щодо ролі Тунісу в сфері транспортування енергоносіїв, так як саме через його територію проходить “Трансмед”. Ціна за транзит залишалась достатньо низькою, але з приходом нового уряду є можливість її зростання, що автоматично вплине на ціну імпорту газу з Алжиру.

Уряд Італії на чолі з М. Монті почав серйозно піднімати питан-

ня про диверсифікацію постачання енергоносіїв. Саме тому, були розглянуті нові проекти постачання зі сходу та півночі. Так, існує два проекти: газопровід “Itgi” Італія – Греція – Туреччина компанії “Edison” та “Depra”, і Трансадриатичний газопровід швейцарської компанії “EGL”, норвезької “Statoil” та німецької “E.ON Ruhrgas” компаній[4]. Крім того, Монті почав лобювати питання збільшення відсотка альтернативної енергії. Проте Італія має високий рівень розвитку сонячної енергії. Так, у Серра Персано (Салерно) розміщена станція потужністю 3,3 МВт, що є однією з найбільших фотоелектричних установок у світі. Додатково завершується установка фотоелектричних батарей потужністю близько 50 МВт, яких стане 65 в 2009 році та 2010 у 2012 році.

Та це потребує масштабних інвестицій, що не є доцільним у час кризи. Спеціалісти вважають, що Італії варто було б модернізувати завод з переробки зрідженого газу та спростити бюрократичну систему для відкриття нових станцій по розрідженню газу. Так, наприклад у м.Ліворно та м.Порто-Емпедокле вже давно існують такі проекти, проте вони не реалізуються через затяжні процеси з отримання різного роду дозволів. Такі станції можуть дати можливість Італії налагодити поставки газу з Саудівської Аравії, Катару та Ірану [4].

Отже, цілком зрозуміло, що Північна Африка, зокрема Лівія та Алжир, є головним постачальником енергоносіїв в Італію. Саме політична нестабільність у цих країнах відразу відбилась на Італії. Масштабні капіталовкладення в систему енергопостачання з цих країн підтверджуються тим, щоб провідні італійські компанії одразу почали відновлювати роботу власних представництв. Та, попри це, Італія почала серйозно задумуватися про диверсифікацію постачальників та збільшення відсотка альтернативних джерел енергії. Проте для активізації потрібно внести зміни до законодавства, щоб спростити бюрократичний елемент, що гальмує можливість реалізації нових проектів.

Список використаних джерел талітератури:

1. Frappi C. Le strategie di politica energetica dell'Italia. Criticit? interne e opportunit? internazionali [Electronic resource] / C. Frappi. – ISPI. – Access mode: <http://www.ispionline.it/it/documents/98-114.pdf/>. – Title from the screen
2. Ronzitti N. Il futuro dei trattati tra Italia e Libia [Electronic resource] / N. Ronzitti. – Affari internazionali. – Access mode: <http://www.affarinternazionali.it/articolo.asp?ID=1961/>. – Title from the screen

3. Rubei A. Energia e ambiente: ecco cosa ne pensa il nuovo premier Mario Monti. [Electronic resource] / A. Rubei. – Greenbiz.it. – Access mode: <http://www.greenbiz.it/panorama/italia/3469-energia-e-ambiente-ecco-cosa-ne-pensa-il-nuovo-premier-mario-monti>. – Title from the screen

4. Vanucci M. Il piano energetico nazionale di Monti/Passera. [Electronic resource] / M. Vanucci. – Blog di Piergiorgio Rosso. – Access mode: <http://freeyourmindfym.wordpress.com/2012/02/14/il-piano-energetico-nazionale-di-montipassera-di-piergiorgio-rosso/>. – Title from the screen

5. Varvelli A. Il petrolio libico tra incertezze politiche e nuova concorrenza internazionale [Electronic resource] / A. Varvelli. – ISPI. – Access mode: http://www.ispionline.it/it/documents/Analysis_87_2011.pdf. – Title from the screen